

LUOMUKOTIELÄINTUOTANNOSSA KÄYTETTÄVÄT TÄYDENNYSREHUT JA LÄÄKKEET

Eläinten ruokinnassa ja lääkinnässä on noudatettava Neuvoston asetusta (EY) N:o 834/2007 ja Komission asetusta (EY) N:o 889/2008.

Hoitokerta liittyy vain lääkkeisiin.

Lääkkeen käytöstä tulee aina hoitokerta (muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta).

Mitään luomuun soveltumattomia täydennys- / dieettirehuja ei voi käyttää hoitokertamerkinnällä.

Hoitava eläinlääkäri tietää, onko kyseessä lääke (alv 10%) vai täydennysrehu (alv 14%). Tarvittaessa katso luettelo tuotantoeläimille sallituista lääkeaineista: <https://www.evira.fi/elaimet/elainten-terveys-ja-elaintaudit/laakitseminen/laakeluettelot/>

Eläinlääkäri myös ratkaisee, milloin on kyseessä saman sairastapauksen hoitoon liittyvä lääkkeen käyttö ja milloin on kyse uudesta tapauksesta eli hoitokerrasta. Apua hoitokertojen laskentaan voi kysyä myös terveydenhuoltokäynnin yhteydessä.

LÄÄKKEET (alv 10%) – LÄÄKKEIDEN KÄYTTÖ KIRJATAAN AINA LÄÄKEKIRJANPITOON:

ESIMERKKEJÄ LÄÄKKEISTÄ = KÄYTTÖ ON HOITOKERTA:

- homeopaattiset valmisteet = lääkkeitä, mutta ei myyntilupamenettelyssä. Käyttö aina eläinlääkärin määräyksestä. Voidaan käyttää myös ennaltaehkäisyyn.
- vismuttisubnitraattivalmisteet (**esim.** Noroseal, Orbeseal), joita käytetään vetimen sulkemiseen umpeenpanon yhteydessä
- kipulääke, kun sitä käytetään muulloin kuin sellaisten toimenpiteiden yhteydessä, joissa luomutuotantoehdot edellyttävät kivunlievitystä
- umpeenpanolääke (umpituubit) **esim.** valmiste X: Jos lääkkeenannon ja poikimisen välinen aika on vähintään 35 vuorokautta, varoaika on 36 tuntia poikimisesta. Tällöin luomun varoaika on 2 x 36 h eli 72 h. Jos lääkkeenannon ja poikimisen välinen aika on vähemmän kuin 35 vuorokautta, varoaika on 37 vuorokautta annostelusta. Tällöin luomun varoaika olisi 35 + 2 x 2 vrk = 39 vrk.
- Betadine ihonpuhdistusaine ym. vastaavat lääkeaineet
- seleenipistos eli seleeni-injektio
- lääkkeenä myytävät seleenivalmisteet (**esim.** Selvet, Selevitan ym.)
- pikkuporsaille rautainjektio (**esim.** Uniferon)
- **KAIKKI MUUTKIN LÄÄKEVALMISTEET**

POIKKEUKSET ELI LÄÄKKEET, JOIDEN KÄYTTÖSTÄ EI TULE HOITOKERTAA:

- Rokotteet eli immunologiset eläinlääkevalmisteet – käyttö eläinlääkärin lääkemääräyksellä (varmista, että kyseessä on todella rokote, eikä joku muu pistoshoito)

- Loislääkkeet (valeluliokset ja suun kautta annettavat) sisä- ja ulkoloisten hoitoon – käyttö eläinlääkärin lääkemääräyksellä, oltava suunnitelmallista ja vain todettuun tarpeeseen. HUOM! ei lentävien hyönteisten torjuntaan
- Pakolliset taudinvastustusohjelmaan liittyvät lääkkeet ja hoidot
- Kivunlievitys silloin, kun sen käyttöä edellytetään tuotantoehdoissa eli mm. nupoutuksen, kastroinnin tai nenärenkaan asettamisen yhteydessä

REHUT (alv 14%) – REHUIEN KÄYTTÖ KIRJATAAN AINA REHUKIRJANPITOON:

Huomioi myös, että EU-maissa asetuksen tulkinnat saattavat olla erilaisia ja jossain maassa hyväksytty luomuvalmiste saattaa sisältää meillä ei-sallittuja valmistusaineita!

Käytä aina vain rehuja, jotka soveltuvat luomutuotantoon.

ESIMERKKEJÄ SAIRAUKSIEN HOIDON YHTEYDESSÄ YLEISESTI KÄYTETTÄVISTÄ LUOMUUN SOVELTUVISTA REHUISTA:

HUOM! Märehtijöiden ruokintaan käytettävien maatalousperäisten rehuaineiden on oltava aina luonnonmukaista alkuperää. Lisäksi ne voivat sisältää luomuasetuksen liitteen V mukaisia kivennäisperäisiä rehuaineita ja liitteen VI mukaisia rehujen lisäaineita. Muista, että rehut on hankittava aina rehualan toimijaksi rekisteröityneeltä taholta.

- luonnonmukaisesti viljeltyt ja luomukeruualueilta kerätyt luonnonkasvit ja yrtit sisäisesti
- ruokasooda eli natriumkarbonaatti
- ruokintakalkki eli kalsiumkarbonaatti
- luomurypsiöljy
- luomupellava
- luomuhiiva
- luomuglukoosi
- vitamiini-seleeni-ym. valmisteet, joissa **KAIKKI** valmistusaineet asetuksen mukaisia -> suositellaan käytettäväksi vain valmisteita, joissa merkintä luomuun soveltuvuudesta
- vasikkaripuliin **esim.** Vilolyt-jauhe (Vilomixiltä) – **tarkista aina tuoteseloste muutosten varalta**
- vatsaoireisiin myös **esim.** Milka Klauberkal-suola (Biofarm) – **tarkista aina tuoteseloste muutosten varalta**
- luomuun soveltuvat merilevävalmisteet (**esim.** Vilomix merilevä)
- luomumenaviinietikka

YLLÄ MAINITUT TUOTTEET OVAT VAIN ESIMERKKEJÄ, MUITAKIN LUOMUUN SOVELTUVIA TUOTTEITA ON.

POIKKEUS (UUSI OHJEISTUS):

POIKIMAHALVAUKSEN, LAIDUNHALVAUKSEN JA KETOOSIN HOITOON KÄYTETTÄVÄT TÄYDENNYSREHUT, JOIDEN KÄYTTÖ ON MAHDOLLISTA ELÄINLÄÄKÄRIN SUOSITUKSELLA

= tilan eläimiä hoitava eläinlääkäri on laatinut listan poikimahalvauksen, laidunhalvauksen ja ketoosin hoitoon tarkoitetuista valmisteista ja lista on liitetty osaksi maatilán luomusuunnitelmaa (eläintenhoitosuunnitelma):

- Kalsiumpropionaattia, kalsiumkloridia ja propyleeniglykolia **pääainesosina** (yli 50 %) sisältävät täydennys-/dieettirehut. **HUOM! Näiden valmisteiden käyttö on mahdollista VAIN, kun se on eläimen terveydentilan kannalta välttämätöntä eli akuutin tilanteen hoitoon – ei siis voi olla säännönmukaisesti käytössä eläinten päivittäisessä rehustuksessa.**

PORSAIDEN RAUTATÄYDENNYSREHUT

= kuvattava luomusuunnitelmassa, miten varmistetaan pienten porsaiden raudan saanti

- rautafumaraattia vaikuttavana ainesosana sisältävät valmisteet

Edellä mainittujen tuotteiden käytöstä ei seuraa hoitokertamerkintää, koska hoitokertamerkintä tulee vain lääkkeitä.

MUUT:

ESIMERKKEJÄ MUISTA MAHDOLLISISTA VALMISTEISTA, JOITA VOIDAAN KÄYTTÄÄ -> näistäkin aina kuvaus luomusuunnitelmaan ja hankinnat muistiin.

- vedinkasto
- haavaspray
- desinfiointiaineet, jotka eivät ole lääkkeitä (esim. Cothivet)
- lämmittävät voiteet yms.
- sorkkakylpy (huomio olosuhteisiin!!), kuparisulfaatti sorkkavälien hoitoon (**HUOM! JOS EI LÄÄKE. JOS KYSEESSÄ ON LÄÄKE, KÄYTTÖ VAIN ELÄINLÄÄKÄRIN MÄÄRÄYKSELLÄ JA ON HOITOKERTA**)
- saappaiden desinfiointi **esim.** Virkonilla
- Antipenin käyttö antibioottijäämien poistoon beetalaktaamihoidon (penisilliini) yhteydessä, jotta maito voidaan juottaa vasikoille

Hyönteisten karkotukseen tehdyt omat seokset ulkoisesti (esim. terva-pikiöljy-valkosipuli-yrtit) ok.

YLLÄ MAINITUT VALMISTEET OVAT VAIN ESIMERKKEJÄ, MUITAKIN LUOMUELÄINTILOILLE SOVELTUVIA VALMISTEITA ON.

VARMISTA TUOTTEEN SOVELTUVUUS LUONNONMUKAISEEN TUOTANTOON ENNEN KÄYTTÖÄ VALMISTAJALTA TAI VALMISTAJAN EDUSTAJALTA TAI ELY-KESKUKSELTA.